

ДС СМИТХ АД Скопје

**Финансиски извештаи
за годината што завршува
на 31 декември 2016 и
Извештај на независните ревизори**

СОДРЖИНА

	Страна
Извештај на независните ревизори	1 - 2
Извештај за сеопфатната добивка	3
Извештај за финансиската состојба	4
Извештај за промени во главнината	5
Извештај за паричните текови	6
Белешки кон финансиските извештаи	7 – 31
Прилог 1 - Годишен извештај	
Прилог 2 - Годишна сметка	

ИЗВЕШТАЈ НА НЕЗАВИСНИТЕ РЕВИЗОРИ

ДО РАКОВОДСТВОТО И АКЦИОНЕРИТЕ НА ДС СМИТХ АД СКОПЈЕ

Извршивме ревизија на приложените финансиски извештаи (страна 3 - 31) на ДС СМИТХ АД Скопје (во понатамошниот текст "Друштвото"), кои се состојат од извештај за финансиската состојба на ден 31 декември 2016 година и извештај за сеопфатна добивка, извештај за промените во главнината и извештај за паричните текови за годината што тогаш завршува и преглед на значајни сметководствени политики и останати објаснувачки белешки.

Одговорност на раководството за финансиските извештаи

Раководството е одговорно за подготвувањето и објективното презентирање на овие финансиски извештаи во согласност со сметководствените стандарди кои се применуваат во Република Македонија и интерна контрола за која раководството смета дека е неопходна за подготвување на финансиските извештаи кои не содржат материјално погрешно прикажување, без разлика дали тоа е резултат на измама или грешка.

Одговорност на ревизорот

Наша одговорност е да изразиме мислење за овие финансиски извештаи врз основа на нашата ревизија. Ние ја извршивме нашата ревизија во согласност со Законот за ревизија и стандардите за ревизија кои се во примена во Република Македонија. Овие стандарди бараат да ги почитуваме етичките барања и да ја планираме и извршиме ревизијата на начин кој ќе ни овозможи да добиеме разумно уверување дека финансиските извештаи не содржат материјално погрешно прикажување.

Ревизијата вклучува спроведување на постапки за прибавување на ревизорски докази за износите и обелоденувањата во финансиските извештаи. Избраните постапки зависат од расудувањето на ревизорот, вклучувајќи ја и проценката на ризиците од значајно погрешно прикажување во финансиските извештаи, настанато како резултат на измама или грешка. При проценувањето на овие ризици, ревизорот ја разгледува интерната контрола релевантна за подготвување и објективно презентирање на финансиските извештаи на Друштвото со цел дизајнирање на ревизорски постапки кои што се соодветни на околностите, но не и со цел на изразување на мислење за ефикасноста на интерната контрола на Друштвото. Ревизијата исто така вклучува и оценка за соодветноста на користените сметководствени политики и на разумноста на сметководствените проценки направени од страна на раководството, како и оценка на севкупното презентирање на финансиските извештаи.

Веруваме дека ревизорските докази кои ги имаме прибавено се достатни и соодветни за да обезбедат основа за нашето ревизорско мислење со резерва.

Основи за мислење со резерва

Како што е наведено во Белешка 14 кон придружните финансиски извештаи, заклучно со 31 декември 2016 година Друштвото има недвижности, постројки и опрема во вкупен износ од 395,971 илјади денари. Овие средства вклучуваат земјиште и градежни објекти со нето сегашна вредност од 19,679 илјади денари, односно 56,032 илјади денари за кои Друштвото има само право на користење и не поседува документација за сопственост. Дополнително, градежните објекти на Друштвото со вкупен износ од 181,550 илјади денари вклучуваат и средства од погонот за производство на хартија и хартиена амбалажа со нето сегашна вредност од 48,970 илјади денари, кои од 1 јануари 2011 година се надвор од употреба. Друштвото не изврши тест на безвреднување на градежните објекти заклучно со 31 декември 2016 година во согласност со МСС 36 „Обезвреднување на средства“. Врз основа на расположливата документација, ние не бевме во состојба да се увериме во потенцијалните ефекти врз вреднувањето на недвижностите, постројките и опремата за годината која завршува на 31 декември 2016 година, како и ефектот врз нето добивката за годината која тогаш завршува.

(продолжува)

ИЗВЕШТАЈ НА НЕЗАВИСНИТЕ РЕВИЗОРИ

ДО РАКОВОДСТВОТО И АКЦИОНЕРИТЕ НА ДС СМИТХ АД СКОПЈЕ (продолжение)

Основи за мислење со резерва (продолжение)

Дополнително, во рамките на градежните објекти на Друштвото се вклучени недвижности кои се дадени под закуп на трети лица и од кои Друштвото исказува приход од наем. Заклучно со 31 декември 2016 година, Друштвото овие недвижности ги третира како градежни објекти, а не како вложувања во недвижности и нема направено проценка на објективната вредност на вложувањата во недвижности. Овој третман на недвижностите не е во согласност со Меѓународниот сметководствен стандард – МСС 40 „Вложувања во недвижности“. Врз основа на расположливата документација, ние не бевме во состојба да ги утврдиме потенцијалните ефекти врз вреднувањето на градежните објекти за годината која завршува на 31 декември 2016 година, како и ефектот врз нето добивката за годината која тогаш завршува.

Мислење со резерва

Според наше мислење, освен за ефектите на прашањата наведена во параграфот за Основа за мислење со резерва, финансиските извештаи ја прикажуваат реално и објективно, во сите материјални аспекти, финансиската состојба на ДС СМИТХ АД Скопје на ден 31 декември 2016 година, како и резултатите од работењето и паричните текови за годината што тогаш завршува во согласност со сметководствената регулатива која се применува во Република Македонија.

Извештај за други правни и регулаторни барања

Раководството на Друштвото е одговорно за изготвување на годишниот извештај (прилог 1 кон финансиските извештаи) и годишната сметка (прилог 2 кон финансиските извештаи) во согласност со Законот за трговски друштва и истите беа прифатени и одобрени од раководството, а кои Друштвото е во обврска да ги поднесе до Централниот регистар на Република Македонија. Наша одговорност е да издадеме мислење во врска со конзистентноста на годишниот извештај со годишната сметка и финансиски извештаи на Друштвото. Ние ги извршивме нашите постапки во согласност со Законот за ревизија на Република Македонија и Меѓународниот стандард за ревизија 720 – Одговорности на ревизорот во врска со други информации во документи кои содржат ревидирани финансиски извештаи. Според наше мислење историските финансиски информации обелоденети во годишниот извештај се конзистентни со годишната сметка и приложените ревидирани финансиски извештаи на Друштвото за годината што завршува на 31 декември 2016 година.

Дилоит ДОО

Лидија Нануш
Овластен ревизор
Директор

Александар Аризанов
Овластен ревизор

Скопје
23 јуни 2017 година

ИЗВЕШТАЈ ЗА СЕОПФАТНАТА ДОБИВКА
Година што завршува на 31 декември 2016
(Во илјади денари)

	<u>Белешки</u>	<u>2016</u>	<u>2015</u>
Приходи од продажба	5	631,458	594,826
Останати приходи	6	10,532	15,013
Вкупно деловни приходи		641,990	609,839
Набавна вредност на продадени добра		(2,518)	(8,230)
Потрошени материјали и сировини	7	(397,806)	(367,325)
Трошоци за вработените	8	(69,906)	(65,745)
Трошоци за амортизација	13, 14	(31,681)	(26,470)
Останати трошоци	9	(110,191)	(94,213)
Вкупно деловни трошоци		(612,102)	(561,983)
Добивка од деловното работење		29,888	47,856
Финансиски приходи		1,301	310
Финансиски расходи		(10,384)	(10,831)
Финансиски расходи, нето	11	(9,083)	(10,521)
Добивка пред оданочување		20,805	37,335
Данок на добивка	10	(4,201)	(4,101)
Нето добивка за годината		16,604	33,234
Останата сеопфатна добивка по оданочување		-	-
Вкупна сеопфатна добивка за годината		16,604	33,234
Добивка расположлива за:			
Сопствениците на обични акции на Друштвото		16,604	33,234
Заработувачка по акција:	12		
Основна заработувачка по акција (во Денари)		59.51	119.11
Разводнета заработувачка по акција (во Денари)		59.51	119.11

Белешките кон финансиските извештаи претставуваат интегрален дел на овие финансиски извештаи.

Овие финансиски извештаи беа одобрени за издавање од Управниот одбор на Друштвото на 29 февруари 2017.

Одобрено од:

Олгица Кржева
 Генерален директор

Марија Ангелковска
 Финансов директор

ИЗВЕШТАЈ ЗА ФИНАНСИСКАТА СОСТОЈБА
Година што завршува на 31 декември 2016
(Во илјади денари)

	<u>Белешки</u>	<u>2016</u>	<u>2015</u>
СРЕДСТВА			
Нетековни средства			
Нематеријални средства	13	850	1,195
Недвижности, постројки и опрема	14	395,971	405,394
Останати нетековни средства		308	308
		<u>397,129</u>	<u>406,897</u>
Тековни средства			
Залихи	15	51,272	53,294
Побарувања од купувачи	16	201,696	186,132
Останати побарувања	17	4,513	3,151
Пари и парични еквиваленти	18	36,872	9,880
		<u>294,353</u>	<u>252,457</u>
ВКУПНИ СРЕДСТВА		<u><u>691,482</u></u>	<u><u>659,354</u></u>
ГЛАВНИНА И ОБВРСКИ			
Главнина			
Уплатен капитал	19	432,450	432,450
Законски резерви		15,344	15,344
Акумулирана загуба		(162,489)	(179,093)
		<u>285,305</u>	<u>268,701</u>
Нетековни обврски			
Долгорочни кредити	20	-	150,414
Резервации за отпремнини	21	3,326	3,504
		<u>3,326</u>	<u>153,918</u>
Тековни обврски			
Обврски кон добавувачи	22	137,184	132,056
Останати обврски	23	31,301	20,294
Тековен дел на долгорочни кредити	20	234,366	84,385
		<u>402,851</u>	<u>236,735</u>
ВКУПНО ГЛАВНИНА И ОБВРСКИ		<u><u>691,482</u></u>	<u><u>659,354</u></u>

Белешките кон финансиските извештаи
 претставуваат интегрален дел на овие финансиски извештаи

ИЗВЕШТАЈ ЗА ПРОМЕНИ ВО ГЛАВНИНАТА
Година што завршува на 31 декември 2016
(Во илјади денари)

	<u>Акционерски капитал</u>	<u>Законски резерви</u>	<u>Акумулирана загуба</u>	<u>Вкупно</u>
Состојба на 1 јануари 2015	432,450	15,344	(212,327)	235,467
Вкупна сеопфатна добивка за годината				
Добивка за годината	-	-	33,234	33,234
Останата сеопфатна добивка за годината	-	-	-	-
Состојба на 31 декември 2015	<u>432,450</u>	<u>15,344</u>	<u>(179,093)</u>	<u>268,701</u>
Состојба на 1 јануари 2016	432,450	15,344	(179,093)	268,701
Добивка за годината	-	-	16,604	16,604
Останата сеопфатна добивка за годината	-	-	-	-
Состојба на 31 декември 2016	<u>432,450</u>	<u>15,344</u>	<u>(162,489)</u>	<u>285,305</u>

Белешките кон финансиските извештаи
 претставуваат интегрален дел на овие финансиски извештаи

ИЗВЕШТАЈ ЗА ПАРИЧНИТЕ ТЕКОВИ
Година што завршува на 31 декември 2016
(Во илјади денари)

	<u>Белешки</u>	<u>2016</u>	<u>2015</u>
Парични текови од оперативни активности			
Добивка пред оданочување		20,805	37,335
Корегирана за:			
Амортизација		31,681	26,470
Исправка на вредноста на побарувањата		8,180	3,185
Неотпишана вредност на продадени средства		12,167	327
Курсни разлики по кредити		(433)	-
Расходи за камати		9,550	9,690
Приходи од камати		(1)	(147)
Оперативна добивка пред промени во обртниот капитал		<u>81,949</u>	<u>76,860</u>
Намалување/(зголемување) на залихите		2,022	(2,595)
Зголемување на побарувањата од купувачите и останатите побарувања		(25,129)	(31,932)
Зголемување/(намалување) на обврските кон добавувачи и останатите обврски		5,873	(9,932)
(Намалување)/зголемување на резервации за отпремнини		(178)	491
Парични текови генерирани од оперативни активности		<u>64,537</u>	<u>32,892</u>
Платени камати, нето		(4)	(9,749)
Платен данок на добивка		(3,461)	(2,467)
Нето парични текови генерирани од оперативни активности		<u>61,072</u>	<u>20,676</u>
Парични текови од инвестициони активности			
Набавка на недвижности, постројки и опрема, нето од приливи од продажба		(34,080)	(24,067)
Набавка на нематеријални средства		-	(16)
Нето парични текови искористени во инвестициони активности		<u>(34,080)</u>	<u>(24,083)</u>
Парични текови од финансиски активности			
Одливи од кредити, нето		-	(616)
Нето парични текови искористени за финансиски активности		<u>-</u>	<u>(616)</u>
Нето зголемување/(намалување) на пари и парични еквиваленти		26,992	(4,023)
Пари и парични еквиваленти на почетокот од годината	18	<u>9,880</u>	<u>13,903</u>
Пари и парични еквиваленти на крајот од годината	18	<u>36,872</u>	<u>9,880</u>

Белешките кон финансиските извештаи претставуваат интегрален дел на овие финансиски извештаи

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ 31 декември 2016

1. ОПШТИ ИНФОРМАЦИИ

ДС СМИТХ АД Скопје (во понатамошниот текст “Друштвото”) е акционерско друштво регистрирано во Република Македонија, со седиште на улица “Зенден Џемаил” бр. 1 Гази Баба, Скопје. Основна дејност на Друштвото е производство на хартија и амбалажа.

Во текот на 2015 година, Групацијата DS Smith изврши превземање на Групацијата Дуропацк, поради што Собранието на акционери на Друштвото на 15 октомври 2015 година донесе одлука за промена на називот на Друштвото од ДУРОПАЦК АД Скопје во ДС СМИТХ АД Скопје. Според уписот на промена во Централниот регистар на Република Македонија од 27 октомври 2015 година целосниот назив на Друштвото е Друштво за производство на хартија и амбалажа ДС СМИТХ АД Скопје.

Заклучно со 31 декември 2016 година, мнозински акционер на Друштвото е DS Smith Packaging South East GmbH Австрија која има 81.63% сопственост над Друштвото.

На 31 декември 2016 година Друштвото има 127 вработени (2015: 117 вработени).

2. ОСНОВИ ЗА ПОДГОТОВКА И ПРЕЗЕНТАЦИЈА НА ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ

2.1 Основи за подготовка и презентација на финансиските извештаи

Во согласност со одредбите на Законот за трговски друштва (“Службен весник на РМ” бр.28/04, 84/05, 71/06, 25/07, 87/08, 17/09, 23/09, 42/10, 48/10, 8/11, 21/11, 24/11, 166/12, 70/13, 119/13, 120/13, 187/13, 13/14, 41/14, 138/14, 88/15, 192/15, 6/16, 30/16 и 61/16) правните лица во Република Македонија имаат обврска да водат сметководство и да подготвуваат финансиски извештаи во согласност со усвоените меѓународни стандарди за финансиско известување објавени во Службен весник на Република Македонија.

На 29 декември 2009 година, донесен е нов Правилник за водење сметководство (“Службен весник на РМ” 159/09, 164/10 и 107/11) во кој се објавени Меѓународните сметководствени стандарди (МСС), Меѓународните стандарди за финансиско известување (МСФИ), заедно со толкувањата на Постојниот комитет за толкување (ПКТ) и толкувањата на Комитетот за толкување на меѓународното финансиско известување (КТМФИ), утврдени и издадени од Одборот за меѓународни сметководствени стандарди (ОМСС) заклучно со 1 јануари 2009 година. Овој правилник се применува од 1 јануари 2010 година.

Меѓутоа, до датумот на составување на придружните финансиски извештаи не се преведени и објавени сите измени и дополнувања на МСС/МСФИ и толкувањата на КТМФИ кои стапиле на сила за годишните периоди кои започнуваат на 1 јануари 2009 година. Притоа придружните финансиски извештаи на Друштвото се прикажани во согласност со билансните шеми објавени во Правилникот за формата и содржината на годишната сметка (“Службен весник на Република Македонија” бр. 60/14), чиј сет на финансиски извештаи отстапува од оние дефинирани во МСС 1 – Презентирање на финансиските извештаи и притоа во поединечни делови отстапува од начинот на презентација на одредени билансни позиции предвидени со наведениот стандард. Објавените стандарди и толкувања кои на сила во тековниот период, а кои сè уште не се официјално преведени и усвоени, како и објавените стандарди и толкувања кои сè уште не се во примена се обелоденети во белешките 2.2 и 2.3.

Во врска со погоре наведеното, а имајќи ги во предвид потенцијално материјалните значајни ефекти од разликите помеѓу сметководствените прописи на Република Македонија и МСФИ/МСС, кои можат да имаат влијание на реалноста и објективноста на финансиските извештаи на Друштвото, придружените финансиски извештаи не можат да се сметаат за финансиски извештаи изготвени во согласност со МСФИ и МСС.

Финансиските извештаи се составени во согласност со принципот на набавна вредност, освен ако не е поинаку наведено во сметководствените политики кои се дадени во натамошниот текст. Во составувањето на овие финансиски извештаи Друштвото ги применува сметководствените политики наведени во белешката 3.

Износите содржани во финансиските извештаи на Друштвото се прикажани во илјади македонски денари. Денарот претставува официјална валута на известување во Република Македонија.

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
31 декември 2016

2. ОСНОВИ ЗА ПОДГОТОВКА И ПРЕЗЕНТАЦИЈА НА ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ (продолжение)

2.2 Објавени стандарди и толкувања кои се на сила во тековниот период, а кои сè уште не се официјално преведени и усвоени

На денот на издавањето на овие финансиски извештаи, подолу наведените стандарди и измени на стандарди беа издадени од страна на Одборот за меѓународни сметководствени стандарди и толкувања објавени од страна на Комисијата за толкувања за меѓународно финансиско известување, но истите не се официјално усвоени во Република Македонија.

- Измени на МСФИ 7 “Финансиски инструменти: Обелоденувања” – Измени со кои се подобруваат обелоденувањата на објективната вредност и ризикот на ликвидност (ревидиран во март 2009, применлив за годишни периоди на известување кои започнуваат на или по 1 јануари 2009 година);
- Измени на МСФИ 1 “Првично усвојување на меѓународните стандарди за финансиско известување” – Дополнителни исклучоци за ентитети кои прв пат ги применуваат МСФИ, Измените се однесуваат на средствата во индустријата за нафта и гас и утврдување дали договорите содржат лизинг (ревидиран во јули 2009, применлив за годишни периоди на известување кои започнуваат на или по 1 јануари 2010 година);
- Измени и дополнувања на различни стандарди и толкувања како резултат на Проектот за годишно квалитативно подобрување на МСФИ објавен на 16 април 2009 година (МСФИ 5, МСФИ 8, МСС 1, МСС 7, МСС 17, МСС 36, МСС 39, КТМФИ 16) – првенствено со намера да се отстранат неусогласеностите и појаснување на формулацијата во текстот (измените на стандардите се применливи за годишни периоди на известување кои започнуваат на или по 1 јануари 2010 година, додека измените на КТМФИ за годишни периоди на известување кои започнуваат на или по 1 јули 2009 година);
- Измени на МСС 38 “Нематеријални средства” (применлив за годишни периоди на известување кои започнуваат на или по 1 јули 2009 година);
- Измени на МСФИ 2 “Плаќање врз основа на акции” – Измени како резултат на Проектот за годишно квалитативно подобрување на МСФИ (ревидиран во април 2009 година, применлив за годишни периоди на известување кои започнуваат на или по 1 јули 2009 година) и измени кои се однесуваат на трансакции на групни готовински плаќања врз основа на акции (ревидиран во јуни 2009 година, применлив за годишни периоди на известување кои започнуваат на или по 1 јануари 2010 година);
- Измени на КТМФИ 9 “Повторна проценка на вградените деривативи” (применливи за годишни периоди на известување кои започнуваат на или по 1 јули 2009 година) и МСС 39 “Финансиски инструменти: Признавање и мерење” – Вградени деривативи (применливи за годишни периоди на известување кои започнуваат на или по 30 јуни 2009 година);
- КТМФИ 18 “Пренос на средства од купувачи” (применлив за годишни периоди на известување кои започнуваат на или по 1 јули 2009 година);
- “Сеопфатна рамка за финансиско известување на 2010 година” што претставува измена на “Рамката за подготовка и прикажување на финансиските извештаи” (применлива за пренос на средства од купувачи примени на или по септември 2010 година);
- Дополнувања на МСФИ 1 “Првично усвојување на меѓународните стандарди за финансиско известување” – Ограничен исклучок од споредбени обелоденувања пропишани во рамките на МСФИ 7 кај ентитети кои прв пат го применуваат МСФИ (применлив за годишни периоди на известување кои започнуваат на или по 1 јули 2010 година);
- Дополнувања на МСС 24 “Обелоденувања за поврзани страни” – Поедноставени барања за обелоденувања кај ентитети кои се под (значителна) контрола или влијание на владата и појаснување на дефиницијата за поврзани страни (применлив за годишни периоди на известување кои започнуваат на или по 1 јануари 2011 година);
- Дополнувања на МСС 32 “Финансиски инструменти: презентирање” – Сметководство за правата на издавање на нови акции (применлив за годишните периоди на известување кои започнуваат на или по 1 февруари 2010 година);

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
31 декември 2016

2. ОСНОВИ ЗА ПОДГОТОВКА И ПРЕЗЕНТАЦИЈА НА ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ (продолжение)

2.2 Објавени стандарди и толкувања кои се на сила во тековниот период, а кои сè уште не се официјално преведени и усвоени (продолжение)

- Дополнувања на различни стандарди и толкувања “Подобрувања на МСФИ (2010)” како резултат на Проектот за годишно квалитативно подобрување на МСФИ објавен на 6 мај 2010 година (МСФИ 1, МСФИ 3, МСФИ 7, МСС 1, МСС 27, МСС 34, КТМФИ 13) – првенствено со намера да се отстранат неусогласеностите и појаснување на формулацијата во текстот (поголем број од дополнувањата ќе бидат применливи за годишните периоди на известување кои започнуваат на или по 1 јануари 2011 година);
- Дополнувања на КТМФИ 14 “МСС 19 – Ограничување на дефинираните примања, минималните барања за финансирање и нивната интеракција” Авансна уплата на минимални средства потребни за финансирање (применлив за годишни периоди на известување кои започнуваат на или по 1 јануари 2011 година);
- КТМФИ 19 “Подмирување на финансиски обврски со инструменти на главнината” (применлив за годишни периоди на известување кои започнуваат на или по 1 јули 2010 година);
- Дополнувања на МСФИ 1 “Првично усвојување на меѓународните стандарди за финансиско известување” – Висока хиперинфлација и отстранување на фиксни датуми за ентитети кои прв пат го применуваат МСФИ (применлив за годишни периоди на известување кои започнуваат на или по 1 јули 2011 година);
- Дополнувања на МСФИ 7 “Финансиски инструменти: Обелоденувања” – Пренос на финансиски средства (применлив за годишни периоди на известување кои започнуваат на или по 1 јули 2011 година);
- Дополнувања на МСС 12 “Даноци на добивка” – Одложен данок: поврат на средствата кои се наоѓаат во основата (применлив за годишни периоди на известување кои започнуваат на или по 1 јануари 2012 година);
- МСФИ 10 “Консолидирани финансиски извештаи” (применлив за годишни периоди на известување кои започнуваат на или по 1 јануари 2013 година);
- МСФИ 11 “Заеднички аранжмани” (применлив за годишни периоди на известување кои започнуваат на или по 1 јануари 2013 година);
- МСФИ 12 “Обелоденувања на вложувања во други правни лица” (применлив за годишни периоди на известување кои започнуваат на или по 1 јануари 2013 година);
- МСФИ 13 “Мерење на објективната вредност” (применлив за годишни периоди на известување кои започнуваат на или по 1 јануари 2013 година);
- МСС 27 (ревидиран во 2011) “Поединечни финансиски извештаи” (применлив за годишни периоди на известување кои започнуваат на или по 1 јануари 2013 година);
- МСС 28 (ревидиран во 2011) “Вложувања во придружени правни лица и заеднички вложувања” (применлив за годишни периоди на известување кои започнуваат на или по 1 јануари 2013 година);
- Дополнувања на МСФИ 1 “Првично усвојување на меѓународните стандарди за финансиско известување” – Државни кредити (применливи за годишни периоди на известување кои започнуваат на или по 1 јануари 2013 година);
- Дополнувања на МСФИ 7 “Финансиски инструменти: Обелоденувања” – Порамнување на финансиски средства и финансиски обврски (применливи за годишни периоди на известување кои започнуваат на или по 1 јануари 2013 година);
- Дополнувања на МСФИ 10, МСФИ 11 и МСФИ 12 “Консолидирани финансиски извештаи, Заеднички аранжмани и Обелоденувања на вложувања во други правни лица: Упатство за преодна примена” (применливи за годишни периоди на известување кои започнуваат на или по 1 јануари 2013 година);
- Дополнувања на МСС 1 “Презентација на финансиски извештаи” - Презентација на ставки од Останата сеопфатна добивка (применливи за годишни периоди на известување кои започнуваат на или по 1 јули 2012 година);

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
31 декември 2016

2. ОСНОВИ ЗА ПОДГОТОВКА И ПРЕЗЕНТАЦИЈА НА ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
(продолжение)

2.2 Објавени стандарди и толкувања кои се на сила во тековниот период, а кои сè уште не се официјално преведени и усвоени (продолжение)

- Дополнувања на МСС 19 “Користи за вработените” – Подобрување на сметководството за користи по престанување на работниот однос (применлив за годишни периоди на известување кои започнуваат на или по 1 јануари 2013 година);
- Дополнувања на различни стандарди „Подобрувања на МСФИ (циклус 2009-2011) како резултат на годишните проекти за подобрувања на МСФИ (МСФИ 1, МСС 1, МСС 16, МСС 32 и МСС 34) главно поврзано со елиминација на неконзистентности и термилошки објаснувања (промените се применливи за годишни периоди на известување кои започнуваат на или по 1 јануари 2013 година);
- КТМФИ 20 “Трошоци за откривка во фазата на производство на површински рудници” (применлив за годишни периоди на известување кои започнуваат на или по 1 јануари 2013 година);
- Дополнувања на МСФИ 10 “Консолидирани финансиски извештаи”, МСФИ 12 “Обелоденувања на вложувања во други правни лица” и МСС 27 “Поединечни финансиски извештаи” – Вложувачки правни лица (применливи за годишни периоди на известување кои започнуваат на или по 1 јануари 2015 година);
- Дополнувања на МСС 32 “Финансиски инструменти: Презентирање” – Пребивање на финансиски средства и финансиски обврски (применливи за годишни периоди на известување кои започнуваат на или по 1 јануари 2015 година);
- Дополнувања на МСС 36 “Обезвреднување на средствата” – Обелоденувања за надоместувачка вредност за нефинансиски средства (применливи за годишни периоди на известување кои започнуваат на или по 1 јануари 2015 година);
- Дополнувања на МСС 39 “Финансиски инструменти: Признавање и мерење” - Замена на деривативи и продолжување на сметководството за хеџинг трансакции (применливи за годишни периоди на известување кои започнуваат на или по 1 јануари 2015 година);
- КТМФИ 21 “Давачки” (толкување применливо за годишни периоди на известување кои започнуваат на или по 1 јануари 2015 година);
- Дополнувања на МСС 19 “Користи за вработените” – Планови за дефинирани користи: Придонеси за вработените (применливи за годишни периоди на известување кои започнуваат на или по 1 јули 2015 година);
- Дополнувања на различни стандарди “Подобрувања на МСФИ (циклус 2010-2012) како резултат на годишните проекти за подобрувања на МСФИ (МСФИ 2, МСФИ 3, МСФИ 8, МСФИ 13, МСС 16, МСС 24 и МСС 38) главно поврзано со елиминација на неконзистентности и термилошки објаснувања (промените се применливи за годишни периоди на известување кои започнуваат на или по 1 јули 2015 година);
- Дополнувања на различни стандарди „Подобрувања на МСФИ (циклус 2011-2013) како резултат на годишните проекти за подобрувања на МСФИ (МСФИ 1, МСФИ 3, МСФИ 13 и МСС 40) главно поврзано со елиминација на неконзистентности и термилошки објаснувања (промените се применливи за годишни периоди на известување кои започнуваат на или по 1 јули 2015 година);
- МСФИ 14 “Одложени сметки согласно законската регулатива” (применлив за годишни периоди на известување кои започнуваат на или по 1 јануари 2016 година);
- Дополнувања на МСФИ 10 “Консолидирани финансиски извештаи”, МСФИ 12 “Обелоденувања на вложувања во други правни лица”и МСС 28 “Учества во придружени правни субјекти и заеднички вложувања” (применливи за годишни периоди на известување кои започнуваат на или по 1 јануари 2016 година);
- Дополнувања на МСФИ 11 “Заеднички аранжмани” – Сметководство за стекнати удели во заеднички операции (применливи за годишни периоди на известување кои започнуваат на или по 1 јануари 2016 година);

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
31 декември 2016

2. ОСНОВИ ЗА ПОДГОТОВКА И ПРЕЗЕНТАЦИЈА НА ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
(продолжение)

2.2 Објавени стандарди и толкувања кои се на сила во тековниот период, а кои сè уште не се официјално преведени и усвоени (продолжение)

- Дополнувања на МСС 1 “Презентација на финансиски извештаи” – Иницијатива за обелоденување (применливи за годишни периоди на известување кои започнуваат на или по 1 јануари 2016 година);
- Дополнувања на МСС 16 “Недвижности, постројки и опрема” и МСС 38 “Нематеријални средства” – Појаснување на прифатливите методи за пресметка на амортизација (применливи за годишни периоди на известување кои започнуваат на и по 1 јануари 2016 година);
- Дополнувања на МСС 16 “Недвижности, постројки и опрема” и МСС 41 “Земјоделство” – Земјоделство: плодородни стебла (применливи за годишни периоди на известување кои започнуваат на или по 1 јануари 2016 година);
- Дополнувања на МСС 27 “Поединечни финансиски извештаи” – Метод на главнина во поединечни финансиски извештаи (применливи за годишни периоди на известување кои започнуваат на или по 1 јануари 2016 година);
- Дополнувања на различни стандарди „Подобрувања на МСФИ (циклус 2012-2014) како резултат на годишните проекти за подобрувања на МСФИ (МСФИ 5, МСФИ 7, МСС 19 и МСС 34) главно поврзано со елиминација на неконзистентности и термилошки објаснувања (промените се применливи за годишни периоди на известување кои започнуваат на или по 1 јануари 2016 година).

2.3 Објавени стандарди и толкувања кои сè уште не стапиле на сила во тековниот период

На денот на издавањето на овие финансиски извештаи следните стандарди, ревидирања и толкувања коишто сè уште не се стапени на сила беа објавени:

- МСФИ 9 “Финансиски инструменти” (применлив за годишни периоди на известување кои започнуваат на или по 1 јануари 2018 година);
- МСФИ 15 “Приходи од договори со купувачи” (применлив за годишни периоди на известување кои започнуваат на или по 1 јануари 2018 година);
- МСФИ 16 “Лизинг” (применлив за годишни периоди на известување кои започнуваат на или по 1 јануари 2019 година);
- Измени на МСФИ 2 “Плаќање врз основа на акции” – Класификација и мерење на трансакции (применливи за годишни периоди на известување кои започнуваат на или по 1 јануари 2018 година);
- Измени на МСФИ 4 “Договори за осигурување” – Со примена на МСФИ 9 “Финансиски инструменти” и МСФИ 4 “Договори за осигурување” (применливи за годишни периоди на известување кои започнуваат на или по 1 јануари 2018 година или кога МСФИ 9 “Финансиски инструменти” се применува прв пат);
- Дополнувања на МСФИ 10 “Консолидирани финансиски извештаи” и МСС 28 “Учества во придружени правни субјекти и заеднички вложувања” – Продажба или доделување на средства помеѓу инвеститорот и неговиот придружен субјект или заедничко вложување и понатамошни дополнувања (почетниот датум на примена е одложен на неопределено време се додека проектот за истражување на методот на главнина не биде завршен);
- Измени на МСС 7 “Извештај за паричните текови” – Иницијатива за обелоденувања (применлив за годишни периоди на известување кои започнуваат на или по 1 јануари 2017 година);
- Измени на МСС 12 “Даноци на добивка” – Признавање на одложени даночни средства за нереализирани загуби (применливи за годишни периоди на известување кои започнуваат на или по 1 јануари 2017 година);
- Дополнувања на МСС 40 “Вложувања во недвижности” – Преноси на вложувања во недвижности (применливи за годишни периоди на известување кои започнуваат на или по 1 јануари 2018 година);

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
31 декември 2016

2. ОСНОВИ ЗА ПОДГОТОВКА И ПРЕЗЕНТАЦИЈА НА ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
(продолжение)

2.3 Објавени стандарди и толкувања кои сè уште не стапиле на сила во тековниот период
(продолжение)

- Дополнувања на различни стандарди „Подобрувања на МСФИ (циклус 2014-2016) како резултат на годишните проекти за подобрувања на МСФИ (МСФИ 1, МСФИ 12 и МСС 28) главно поврзано со елиминација на неконзистентности и термилошки објаснувања (промените на МСФИ 12 се применливи за годишни периоди на известување кои започнуваат на или по 1 јануари 2016 година додека промените на МСФИ 1 и МСС 28 се применливи за годишните периоди на известување кои започнуваат на или по 1 јануари 2018 година);
- КТМФИ 22 “Трансакции и аванси во странска валута” (толкување применливо за годишни периоди кои започнуваат на или по 1 јануари 2018 година),

3. ПРЕГЛЕД НА ЗНАЧАЈНИ СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПОЛИТИКИ

3.1 Приходи од продажба

Приходите од продажба на производи се признаваат кога значајните ризици и наградите од сопственоста над производите се пренесени на купувачот. Пренесувањето на ризиците и наградите од сопственоста зависат од индивидуалните услови на продажба. За најзначајниот дел од продажбите, преносот на ризиците наградите од сопственоста се случува при утоварот кај превозникот. Приходите се евидентирани со примена на принципот на фактичност на настаните, односно се евидентираат во моментот на нивното настанување. Приходите се мерат според објективната вредност на примениот надомест или побарување, намалена за трговски попусти, количински рабати, враќањата на производите и вквалкулираниот ДДВ.

3.2 Трошоци за позајмување

Сите трошоци настанати во врска со обврските по примените кредити се прикажани како трошок во периодот во кој се настанати.

3.3 Износи искажани во странска валута

Трансакциите настанати во странска валута се искажуваат во денари со примена на официјалните курсеви на Народна Банка на Република Македонија кои важат на денот на трансакцијата. Нето позитивните или негативните курсни разлики се вклучени во добивката или загубата во периодот кога настанале. Средствата и обврските во странска валута се искажуваат во денари со примена на официјалните курсеви кои важат на крајот на периодот на известување.

3.4 Оданочување

Тековен данок на добивка

Данокот на добивка се пресметува и плаќа согласно одредбите на Законот за данок на добивка. Плаќањето на месечниот данок се врши аконтативно, утврдено од страна на даночните органи. Крајниот данок по стапка од 10% се пресметува на утврдената добивка од извештајот за сеопфатна добивка, коригирана за одредени даночно непризнаени расходи, односно даночни ослободувања, согласно законските одредби.

Во согласност со даночната регулатива на Република Македонија, даночните загуби од претходните три години може да се користат за намалување на тековната обврска за данок на добивка. Исто така, даночната загуба од тековната година може да се употреби за намалување или елиминирање на даночната обврска во наредните три години.

Даночните обврски се сметаат како конечни со настанување на пораниот од следните датуми:

- истекот на десет години сметајќи од годината во која настанала обврската за данок; и
- моментот кога е извршена целосна даночна контрола од страна на даночните власти.

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
31 декември 2016

3. ПРЕГЛЕД НА ЗНАЧАЈНИ СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПОЛИТИКИ (продолжение)

3.4 Оданочување (продолжение)

Одложен данок

Одложен данок на добивка се утврдува со примена на методот на обврски во извештајот за финансиската состојба за сите времени разлики кои се јавуваат помеѓу даночната основа на средствата и обврските и нивната сметководствена вредност во финансиските извештаи. Стапката на данок на добивка на крајот на периодот на известување се употребува за утврдување на одложените даночни средства и обврски.

Одложените даночни обврски се признаваат за сите оданочиви времени разлики. Одложени даночни средства се признаваат за одбитните времени разлики и ефектите од даночните загуби се пренесуваат во обем во којшто постои веројатност дека ќе се оствари оданочива добивка со цел да се овозможи одбитните времени разлики и пренесените даночни загуби да бидат искористени.

Одложените даночни средства и обврски се мерат по даночни стапки кои се очекува да бидат применети во периодот кога средството е реализирано или обврската е платена, врз основа на даночни стапки (и даночен закон) кој е во примена на крајот на периодот на известување. Друштвото не пресмета одложен данок на добивка во овие финансиски извештаи.

Данок на додадена вредност

Приходите, трошоците и средствата се признаваат во износ намален за данокот на додадена вредност, освен:

- Кога данокот на додадена вредност од набавка на средства или услуги не е надоместлив од даночната власт, во кој случај данокот на додадена вредност се признава како дел од трошоците за стекнување на средството или како дел од трошокот каде што е соодветно; и
- Побарувања и обврските кои се искажани со вклучен износ на данок на додадена вредност.

Нето износот на данокот на додадена вредност кој се надоместува од, или се плаќа на даночните власти се вклучува како дел од побарувањата или обврските во извештајот за финансиската состојба.

3.5 Недвижности, постројки и опрема

Недвижностите, постројките и опремата се евидентираат по набавната вредност намалена за акумулираната амортизација, и акумулираната загуба поради обезвреднување, доколку постои. Набавната вредност ги вклучува фактурната вредност, увозните царински трошоци и неповратни даноци, како и сите други трошоци кои директно можат да се припишат на доведувањето на средството во работна состојба за неговата наменета употреба. Трошоците за редовно одржување и поправки на опремата се евидентираат во добивката или загубата во моментот на нивното настанување.

Амортизацијата се пресметува на набавната вредност на средството, земајќи го во предвид проценетиот век на користење, со употреба на праволиниска метода. Проценетиот корисен век на средството и применетиот метод на амортизација се прегледуваат на крајот на секоја година, и притоа ефектите од евентуалните промени се имплементираат при идните пресметки на амортизацијата.

Амортизацијата и депрецијацијата се пресметуваат на праволиниска основа по пропишани стапки со цел набавната вредност на недвижностите, опремата и нематеријалните средства да се алоцира во текот на нивниот проценет корисен век.

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
31 декември 2016

3. ПРЕГЛЕД НА ЗНАЧАЈНИ СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПОЛИТИКИ (продолжение)

3.5 Недвижности, постројки и опрема (продолжение)

Применетите годишни стапки за амортизација се следните:

	2016	2015
Градежни објекти	2.5% - 5%	2.5% - 5%
Погонска опрема	5% - 10%	5% - 10%
Мебел, компјутери и канцелариска опрема	20% - 25%	20% - 25%
Моторни возила	25%	25%

Врз основа на Одлука на управниот одбор донесена на 28 декември 2016 година, Друштвото направи промена на сметководствената проценка за корисниот век на материјалните средства, со што се променија амортизационите стапки на дел од погонската опрема од 5% на 6.67%.

Добивките или загубите кои произлегуваат од отуѓувањето или повлекувањето од употреба на недвижностите, постројките и опремата се определуваат како разлика меѓу приливите од отуѓувањето и сметководствената вредност на средството и истите се признаваат како приходи или расходи во извештајот за сеопфатна добивка.

3.6 Нематеријални средства

Нематеријалните средства се евидентираат по набавна вредност намалена за акумулираната амортизација и загубите поради обезвреднување. На денот на извештајот за финансиска состојба нематеријалните средства се состојат од набавени компјутерски софтверски лиценци, кои се капитализирани врз основа на трошоците настанати при набавката и ставањето во употреба. Набавната вредност се амортизира во текот на проценетиот корисен век на софтверот, со годишна стапка на амортизација од 20%.

3.7 Финансиски инструменти

Финансиските средства и финансиските обврски се признаваат во моментот кога Друштвото станува страна во договорните обврски по овој инструмент. Финансиските средства и финансиските обврски иницијално се евидентирани по објективната вредност.

3.7.1 Побарувања од купувачи

Побарувањата од купувачи се недеривативни финансиски средства со фиксни или однапред одредени плаќања со кои не се тргува на активен пазар. Побарувањата од купувачи (вклучувајќи ги побарувањата од купувачи и другите побарувања, сметки во банките и готовината) се прикажуваат по амортизирана набавна вредност со употреба на методот на ефективна стапка, намалени за загуба поради обезвреднување.

Сметководствената вредност на побарувањата од купувачите се намалува преку сметката за исправка на вредноста. Кога едно побарување се смета за ненаплатливо се отпишува во корист на сметката за исправка на вредноста. Последователните наплати на побарувањата претходно отпишани се евидентираат преку намалување на сметката за исправка на вредност. Промените во сметководствената вредност на сметката за исправка на вредност се признаваат во добивката и загубата за периодот.

Друштвото врши исправка на вредноста на побарувањата од купувачите секогаш кога постојат објективни докази дека побарувањата не можат да се наплатат. Исправката на вредност се евидентира во целост за сите побарувања кои на крајот на периодот на известување не биле наплатени подолго од 180 дена.

3.7.2 Пари и парични еквиваленти

Парите и паричните еквиваленти се состојат од готовина во благајна и пари во банки. За цели на извештајот за паричните текови, парите и паричните еквиваленти вклучуваат и орочени депозити во банки кои може брзо да се конвертираат во познат износ на пари и се подложни на незначителен ризик од промена на нивната вредност.

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
31 декември 2016**3. ПРЕГЛЕД НА ЗНАЧАЈНИ СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПОЛИТИКИ (продолжение)****3.7 Финансиски инструменти (продолжение)****3.7.3 Обврски кон добавувачи и останати обврски**

Обврските кон добавувачите и другите обврски се прикажуваат според објективната вредност плус трансакциони трошоци, при што по иницијалното признавање обврските последователно се водат по амортизирана набавна вредност со примена на методата на ефективна камата.

Метода на ефективна камата е метода на пресметување на амортизирана набавна вредност на финансиската обврска и на распределба на трошокот од камата во текот на релевантниот период. Ефективната каматна стапка е стапката која точно ги дисконтира очекуваните идни парични плаќања или примања во текот на очекуваниот животен век на инструментот или до нето сметководствената вредност на финансиската обврска, при иницијалното признавање.

3.7.4 Обврски по кредити

Долгорочните обврски по кредити почетно се признаваат според нивната објективна вредност намалена за трошоците на трансакција. Кредитите и позајмиците последователно се мерат според амортизираната набавна вредност со примена на методата на ефективна каматна стапка. Расходите по основ на камати се признаваат на основа на ефективен принос. Методата на ефективна каматна стапка е метода на пресметување на амортизираната набавна вредност на финансиската обврска и распределување на расходите по основ на камати во текот на периодот на кој се однесуваат. Ефективната каматна стапка е стапката која точно го дисконтира очекуваниот тек на идните парични плаќања во текот на очекуваниот век на финансиската обврска или, онаму каде што е применливо, пократок период.

Долгорочните обврски по кредити главно се состојат од кредити деноминирани во ЕУР кои се конвертирани во денари по средниот девизен курс на Народна банка на Република Македонија на крајот на периодот на известување. Сите износи кои доспеваат за плаќање во период од 12 месеци од крајот на периодот на известување се класифицирани како тековни обврски, освен ако Друштвото нема безусловно право да го одложи подмирувањето на обврската.

3.8 Залихи

Залихите се водат по пониската вредност од набавната и нето реализационата вредност. Потрошокот на залихите се евидентира според принципот прва-влезна прва-излезна ("ФИФО") и ги вклучува трошоците настанати за нивна набавка и останати трошоци кои настанале при доведување на залихите во нивната сегашна состојба и на сегашната локација.

Нето реализационата вредност претставува проценета продажна вредност намалена за проценетите трошоци за довршување и проценетите трошоци потребни да се изврши продажбата.

3.9 Резервирања

Резервирањата се признаваат кога Друштвото има сегашна обврска (правна или изведена) како резултат на минат настан, кога е веројатно дека Друштвото ќе биде обврзано да ја подмири обврската и кога износот на обврската со голема веројатност може да се предвиди.

Признаениот износ како резервирање претставува најдобрата проценка на издотокот неопходен за подмирување на сегашната обврска на датумот на извештајот за финансиска состојба, притоа земајќи ги во предвид сите ризици и неизвесности кои го опкружуваат износот на обврската.

3.10 Користи за вработените

Друштвото во нормалниот тек на работењето, во име на вработените, врши уплати на придонеси за пензиско, здравствено осигурување, вработување и персонален данок на доход, кои се пресметуваат на бруто плата.

Друштвото овие средства ги уплаќа во државните фондови - здравствен и пензиски, според законските стапки кои се во сила во текот на годината, а кои се пресметуваат на бруто плата. Трошокот за овие плаќања се признава во извештај за сеопфатна добивка во истиот период кога и трошокот за соодветната плата. Не постојат други пензиски шеми или пост-пензиски планови за бенефиции па соодветно на тоа не постојат и дополнителни обврски кои се однесуваат на пензии

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
31 декември 2016

3. ПРЕГЛЕД НА ЗНАЧАЈНИ СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПОЛИТИКИ (продолжение)

3.10 Користи за вработените (продолжение)

Друштвото има обврска за исплаќање отпремнина при пензионирање на вработените, во висина на двократен износ од просечно исплатена нето плата во Република Македонија. Друштвото евидентира резервации за отпремнини за пензионирање со цел да ги алоцира таквите трошоци по периоди за коишто истите се однесуваат. Согласно МСС 19, отпремнините за пензионирање претставуваат дефинирани користи по исполнување на условите. Сметководствената вредност на обврските на Друштвото кои произлегуваат од овие користи за вработените се пресметуваат од страна на независен актуар на денот на извештајот за финансиска состојба. Состојбата на овие обврски на денот на извештајот за финансиска состојба ја претставува износот на дисконтираните плаќања што ќе се направат во иднина

Друштвото, исто така, исплаќа јубилејни награди во зависност од годините на служба на работникот во износ од една до две просечни плати. Овие обврски се пресметани од страна на независни актуари со употреба на методата на проектирана кредитна единица.

3.11 Трансакции со поврзани субјекти

Поврзани субјекти се оние каде едниот субјект го контролира другиот субјект или има значајно влијание во донесувањето на финансиските и деловните одлуки на другиот субјект. На 31 декември 2015 година, матична компанија на Друштвото е DS Smith Packaging South East GmbH Австрија која поседува учество во капиталот на Друштвото од 81.63%. Поврзани субјекти на Друштвото се неговото матично друштво, крајната матична компанија и нејзините зависни друштва.

3.12 Наем

Наемите се однесуваат на наем на возила и опрема во производство. Овие наеми раководството ги признава како оперативни наеми. Трошоци за наеми се евидентираат во добивката и загубата за периодот во моментот кога тие трошоци се настанати, односно за периодот на наем на кој што се однесуваат.

3.13 Споредбени податоци

Заради посоодветно прикажување на тековната година одредени ставки од споредбените податоци се рекласифицирани. Овие рекласификации не резултираа со значајни промени во содржината и формата на финансиските информации презентирани во финансиските извештаи.

4. КРИТИЧНИ СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПРЕТПОСТАВКИ И КЛУЧНИ ИЗВОРИ НА НЕСИГУРНОСТ ВО ПРОЦЕНКИТЕ

Во примената на сметководствените политики на Друштвото раководството треба да донесе одредени пресуди, проценки и претпоставки за сметководствената вредност на средствата и обврските кои не се лесно воочливи од другите извори. Проценките и придружните претпоставки се базирани на претходни искуства и други фактори кои се смета дека се релевантни. Реалните резултати можат да се разликуваат од овие проценки.

Подолу се наведени клучните претпоставки што се однесуваат на иднината и други извори на несигурност при вршење на проценките на датумот на извештајот за финансиската состојба, коишто ги зголемуваат ризиците за значајни корекции на сметководствената вредност на средствата и обврските во текот на наредната финансиска година.

4.1 Проценет корисен век на опремата и нематеријалните средства

Раководството на Друштвото го одредува проценетиот корисен век и соодветниот трошок за амортизација на материјалните и нематеријалните средства. Соодветноста на проценетиот корисен век се анализира секогаш кога постојат индикации за значајни промени во користените претпоставки, како што се предвидениот технолошки развој, факторите кои влијаат на економијата во поширокото опкружување и индустријата.

Врз основа на Одлука на управниот одбор донесена на 28 декември 2016 година, Друштвото направи промена на сметководствената проценка за корисниот век на материјалните средства, со што се променија амортизационите стапки на дел од погонската опрема од 5% на 6.67%.

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
31 декември 2016

4. КРИТИЧНИ СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПРЕТПОСТАВКИ И КЛУЧНИ ИЗВОРИ НА НЕСИГУРНОСТ ВО ПРОЦЕНКИТЕ (продолжение)

4.2 Исправка на вредноста на побарувањата

Пресметката на исправка на вредноста на спорните побарувања се заснова на проценетите загуби кои потекнуваат од неможнота на купувачите да ги исполнат договорните обврски. Проценката се заснова на анализи на старосната структура на побарувањата, историските отписи, бонитетот на клиентите како и промените во условите за продажба, идентификувани по утврдувањето на соодветноста на исправката на вредноста на сомнителните побарувања. Ова ги вклучува и претпоставките за идното однесување на клиентите и резултирачките идни наплати. Раководството верува дека дополнителна исправка на вредноста, освен за резервирањата кои се веќе прикажани во финансиските извештаи, не е потребна.

4.3 Објективна вредност

Објективната вредност на финансиските инструменти, за која нема активен пазар, е одредена со примена на соодветни методи на вреднување. Друштвото го применува сопственото професионално расудување во изборот на соодветните методи и претпоставки.

Политика на Друштвото е да ги обелодени информациите за објективната вредност на тие компоненти од средствата и обврските за кои постојат котираны цени и за тие за кои објективната вредност може да биде материјално различна од евидентираната вредност. Во Република Македонија не постои доволно пазарно искуство, стабилност и ликвидност за купувањата и продажбите на побарувањата како и на другите финансиски средства и обврски, со оглед на тоа дека не постојат објавени пазарни информации. Како резултат на ова, објективната вредност не може соодветно и веродостојно да се одреди во отсуство на активен пазар. Раководството ја проценува целосната изложеност на ризици, и во случаи кога проценките за објективната вредност на средствата не се реализираат, се признава резервација. Мислење на раководството е дека, обелоденетите сметководствени вредности се валидни, во однос на тековните услови на пазарот.

5. ПРИХОДИ ОД ПРОДАЖБА

	Во илјади денари	
	Години што завршуваат на	
	31 декември	
	2016	2015
Приходи од продажба на домашен пазар	391,284	394,020
Приходи од продажба на странски пазар	148,736	66,815
Приходи од продажба на поврзани страни	91,438	133,991
	<u>631,458</u>	<u>594,826</u>

6. ОСТАНАТИ ПРИХОДИ

	Во илјади денари	
	Години што завршуваат на	
	31 декември	
	2016	2015
Приходи од наемнини	3,486	6,749
Наплатени отпишани побарувања	3,886	2,986
Приходи од минати години	1,219	2,279
Приходи од интеграција	550	1,074
Останати приходи	1,391	1,925
	<u>10,532</u>	<u>15,013</u>

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
31 декември 2016

7. ПОТРОШЕНИ МАТЕРИЈАЛИ И СУРОВИНИ

	Во илјади денари Години што завршуваат на 31 декември	
	2016	2015
Потрошена хартија	350,558	326,697
Потрошена енергија, нафта, гас и гориво	16,363	17,906
Останати материјали и суровини	16,318	13,558
Потрошени Велпап лепаци	8,909	7,209
Потрошени резервни делови	4,797	1,545
Отпис на ситен инвентар	861	410
	<u>397,806</u>	<u>367,325</u>

8. ТРОШОЦИ ЗА ВРАБОТЕНИТЕ

	Во илјади денари Години што завршуваат на 31 декември	
	2016	2015
Бруто плати на вработените	66,758	63,971
Регрес за годишен одмор	1,158	1,114
Исплатени отпремнини за технолошки вишок	1,077	-
Исплатени надоместоци за раскинување на менаџерски договор	464	-
Исплатени јубилејни награди	-	214
Помош во случај на болест	449	446
	<u>69,906</u>	<u>65,745</u>

9. ОСТАНАТИ ТРОШОЦИ

	Во илјади денари Години што завршуваат на 31 декември	
	2016	2015
Транспортни услуги	32,641	33,009
Неотпишана вредност на продадени средства	12,167	135
Пресметани бонуси за менаџери	1,144	755
Трошоци за агенција за привремено вработување	8,687	9,189
Трошоци за одржување и комунални услуги	8,748	10,303
Исправка на вредност на побарувања	8,180	3,185
Интелектуални услуги	7,714	7,086
Трошоци за наем	3,573	3,623
Обезбедување	3,536	3,796
Службени патувања, дневници	3,230	1,634
Количински рабат	1,671	1,744
Телефонија, интернет, поштенски услуги	1,592	1,566
Репрезентација	1,577	1,227
Трошоци за осигурување	1,438	1,486
Пресметан данок на додадена вредност на продадени средства	1,267	-
Правни, адвокатски и нотарски услуги	1,174	2,171
Данок на имот	961	768
Трошоци од минати години	1,292	1,578
Трошоци од интеграција	390	1,203
Кусоци	51	-
Останати трошоци	9,158	9,755
	<u>110,191</u>	<u>94,213</u>

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
31 декември 2016
10. ДАНОК НА ДОБИВКА

Усогласувањето на данокот на добивка пресметан на добивката пред оданочување по законска стапка и ефективната даночна стапка за годините што завршуваат на 31 декември 2016 и 2015 година е како што следува:

	Во илјади денари Години што завршуваат на 31 декември	
	2016	2015
Добивка пред оданочување	20,805	37,335
Непризнати расходи за даночни цели	25,090	6,664
Даночна основа пред намалувања	45,895	43,999
Намалување за наплатени претходно исправени побарувања	(3,886)	(2,986)
Даночна основа	42,009	41,013
Данок на добивка по стапка од 10% на даночната основа	4,201	4,101
Ефективна даночна стапка	20.19%	10.98%

Во 2016 и 2015 година, данокот на добивка се пресметува по законска стапка од 10% на утврдената добивка од Извештајот за сеопфатна добивка, коригирана за одредени ставки согласно законските одредби и износот на непризнаени трошоци за даночни цели.

11. РАСХОДИ ЗА ФИНАНСИРАЊЕ, НЕТО

	Во илјади денари Години што завршуваат на 31 декември	
	2016	2015
Приходи од камати	1	2
Позитивни курсни разлики	1,300	163
Останати финансиски приходи	-	145
Финансиски приходи	1,301	310
Расходи за камати	(9,550)	(9,690)
Негативни курсни разлики	(834)	(1,141)
Финансиски расходи	(10,384)	(10,831)
Финансиски расходи, нето	(9,083)	(10,521)

12. ЗАРАБОТУВАЧКА ПО АКЦИЈА

Заработувачката по акција е пресметана кога нето добивката за годината, која е на располагање на акционерите, се подели со пондерираниот просечен број на акциите кои биле издадени во текот на годината.

Заработувачката по акција е пресметана како што следува (нето добивка во илјади денари, основна заработувачка по акција – во денари).

	Во илјади денари Години што завршуваат на 31 декември,	
	2016	2015
Добивка за имателите на обични акции	16,604	33,234
Просечен пондериран број на обични акции	279,000	279,000
Основна заработувачка по акција (во Денари)	59,51	119,11
Разводнета заработувачка по акција (во Денари)	59,51	119,11

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
31 декември 2016
13. НЕМАТЕРИЈАЛНИ СРЕДСТВА

	Софтвер и софтверски лиценци	Вкупно
Набавна вредност		
Состојба, 1 јануари 2015	6,865	6,865
Набавки во текот на годината	16	16
Состојба, 31 декември 2015	<u>6,881</u>	<u>6,881</u>
Состојба, 1 јануари 2016	6,881	6,881
Набавки во текот на годината	-	-
Состојба, 31 декември 2016	<u>6,881</u>	<u>6,881</u>
Исправка на вредност		
Состојба, 1 јануари 2015	4,991	4,991
Амортизација за годината	695	695
Состојба, 31 декември 2015	<u>5,686</u>	<u>5,686</u>
Состојба, 1 јануари 2016	5,686	5,686
Амортизација за годината	345	345
Состојба, 31 декември 2016	<u>6,031</u>	<u>6,031</u>
Нето сметководствена вредност		
на 31 декември 2016	<u>850</u>	<u>850</u>
на 31 декември 2015	<u>1,195</u>	<u>1,195</u>

14. НЕДВИЖНОСТИ, ПОСТРОЈКИ И ОПРЕМА

	Земјиште	Градежни објекти	Опрема	Средства во подготовка	Вкупно
Набавна вредност					
Состојба, 1 јануари 2015	19,679	329,281	381,646	2,184	732,790
Набавки во текот на годината	-	10,419	1,258	12,390	24,067
Пренос од средства во подготовка	-	-	9,757	(9,757)	-
Отуѓување	-	-	(464)	-	(464)
Состојба, 31 декември 2015	<u>19,679</u>	<u>339,700</u>	<u>392,197</u>	<u>4,817</u>	<u>756,393</u>
Состојба, 1 јануари 2016	19,679	339,700	392,197	4,817	756,393
Набавки во текот на годината	-	1,565	2,880	29,635	34,080
Пренос од средства во подготовка	-	2,095	25,889	(27,984)	-
Отуѓување	-	-	(23,124)	-	(23,124)
Состојба, 31 декември 2016	<u>19,679</u>	<u>343,360</u>	<u>397,842</u>	<u>6,468</u>	<u>767,349</u>
Исправка на вредност					
Состојба, 1 јануари 2015	-	144,709	180,652	-	325,361
Амортизација за годината	-	8,460	17,315	-	25,775
Отуѓување	-	-	(137)	-	(137)
Состојба, 31 декември 2015	<u>-</u>	<u>153,169</u>	<u>197,830</u>	<u>-</u>	<u>350,999</u>
Состојба, 1 јануари 2016	-	153,169	197,830	-	350,999
Амортизација за годината	-	8,641	22,695	-	31,336
Отуѓување	-	-	(10,957)	-	(10,957)
Состојба, 31 декември 2016	<u>-</u>	<u>161,810</u>	<u>209,568</u>	<u>-</u>	<u>371,378</u>
Нето сметководствена вредност					
на 31 декември 2016	<u>19,679</u>	<u>181,550</u>	<u>188,274</u>	<u>6,468</u>	<u>395,971</u>
на 31 декември 2015	<u>19,679</u>	<u>186,531</u>	<u>194,367</u>	<u>4,817</u>	<u>405,394</u>

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
31 декември 2016
14. НЕДВИЖНОСТИ, ПОСТРОЈКИ И ОПРЕМА (продолжение)

Земјиштето чија вредност изнесува 19,679 илјади денари (2015: 19,679 илјади денари), каде што се лоцирани зградите на Друштвото е сопственост на Република Македонија, а Друштвото има право на негово користење. Друштвото моментално е во процес на регистрација на целокупниот имот што се води на име на Република Македонија кај релевантните катастри, за да може Друштвото да се стекне со сопственост.

Градежните објекти со нето сметководствена вредност од 181,550 илјади денари на 31 декември 2016 година (2015: 186,531 илјади денари), вклучуваат градежни објекти од погонот за производство на хартија и хартиена амбалажа во износ од 48,970 илјади денари (2015: 51,672 илјади денари) кои од 1 јануари 2011 година се надвор од употреба. Градежните објекти вклучуваат и основни средства со нето сметководствена вредност од 56,032 илјади денари (2015: 55,305 илјади денари) за кои Друштвото не поседува титулар на сопственост, туку има право на користење. Овие градежни објекти се во сопственост на Република Македонија.

15. ЗАЛИХИ

	31 декември 2016	Во илјади денари 31 декември 2015
Суровини и материјали	32,719	33,673
Резервни делови	9,456	9,762
Недовршено производство	2,038	1,178
Готови производи	7,059	8,681
	<u>51,272</u>	<u>53,294</u>

16. ПОБАРУВАЊА ОД КУПУВАЧИ

	31 декември 2016	Во илјади денари 31 декември 2015
Побарувања од купувачи во земјата	171,237	167,421
Побарувања од купувачи од странство	23,406	23,205
Побарувања од поврзани страни	28,482	12,641
	<u>223,125</u>	<u>203,267</u>
Намалено за исправка на сомнителни и спорни побарувања	(21,429)	(17,135)
	<u>201,696</u>	<u>186,132</u>

Движењето на исправката за сомнителни и спорни побарувања е како што следи:

	31 декември 2016	Во илјади денари 31 декември 2015
На 1 јануари	17,135	17,273
Исправка на вредност	8,180	3,185
Наплатени исправени побарувања	(3,886)	(2,986)
Директен отпис на побарувања	-	(337)
На 31 декември	<u>21,429</u>	<u>17,135</u>

17. ОСТАНАТИ ПОБАРУВАЊА

	31 декември 2016	Во илјади денари 31 декември 2015
Однапред платени трошоци	2,071	846
Аванси на добавувачи	444	129
Побарувања од вработени	56	72
Останати побарувања	1,942	2,104
	<u>4,513</u>	<u>3,151</u>

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
31 декември 2016
18. ПАРИ И ПАРИЧНИ ЕКВИВАЛЕНТИ

	31 декември 2016	Во илјади денари 31 декември 2015
Пари во банка:		
- во денари	15,461	9,087
- во странска валута	20,277	4
Пари во благајна:		
- во денари	55	76
- во странска валута	116	35
Гаранции	963	678
	<u>36,872</u>	<u>9,880</u>

19. КАПИТАЛ И РЕЗЕРВИ
Уплатен капитал

Акционерскиот капитал на Друштвото на 31 декември 2016 и 2015 се состои од 279,000 целосно уплатени обични акции со номинална вредност од 25.56 евра по акција. Уплатениот капитал на Друштвото изнесува 432,450 илјади денари (2015: 432,450 илјади денари).

Сопственичката структура на акционерскиот капитал на Друштвото на 31 декември 2016 и 31 декември 2015 е како што следува:

	Број на акции 31 декември 2016	2015	Во % 31 декември 2016	2015
DS Smith Packaging South East GmbH	226,853	226,183	81.63%	81.07%
Останати малцински акционери	52,147	52,817	18.37%	18.93%
	<u>279,000</u>	<u>279,000</u>	<u>100.00%</u>	<u>100.00%</u>

Законска резерва

Во согласност со локалната законска регулатива, Друштвото е обврзано секоја година да издвојува задолжителна резерва, која се формира по пат на зафаќање на 5% од нето добивката. Издвојувањето се врши додека резервата не достигне износ кој е еднаков на една десеттина од основната главнина. До достигнување на законскиот минимум оваа резерва може да се користи само за покривање на загуба, а кога ќе го надмине предвидениот минимум вишокот може да се користи за исплата на дивиденди.

20. ДОЛГОРОЧНИ КРЕДИТИ

	31 декември 2016		31 декември 2015		Каматна стапка	Доспевање
	Тековен дел	Нетековен дел	Тековен дел	Нетековен дел		
Поврзани страни						
DS Smith Packaging South East GmbH Австрија, во вкупен износ од 2,442,000 евра	150,137	-	-	150,414	3-м. EURIBOR+4%	10 јуни 2017
DS Smith Packaging South East GmbH Австрија, во вкупен износ од 1,020,000 евра	62,711	-	62,827	-	3-м. EURIBOR+4%	31 декември 2017
DS Smith Packaging South East GmbH Австрија, во вкупен износ од 150,000 евра	9,222	-	9,239	-	3-м. EURIBOR+4%	31 декември 2017
DS Smith Packaging South East GmbH Австрија, во вкупен износ од 200,000 евра	12,296	-	12,319	-	3-м. EURIBOR+4%	31 декември 2017
Вкупно долгорочни кредити	<u>234,366</u>	<u>-</u>	<u>84,385</u>	<u>150,414</u>		

Кредитите во вкупен износ од 234,366 илјади денари заклучно со 31 декември 2016 година (2015: 234,799 илјади денари) во целост се однесуваат на необезбедени кредити земени од поврзани страни.

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
31 декември 2016
21. РЕЗЕРВАЦИИ ЗА ОТПРЕМНИНИ

	Во илјади денари	
	31 декември 2016	31 декември 2015
Отпремнини при заминување во пензија	1,917	1,809
Јубилејни награди на вработени	1,409	1,695
	<u>3,326</u>	<u>3,504</u>

Движењето на резервирањата за пензии и јубилејни награди е како што следи:

	Отпремнини при заминување во пензија	Јубилејни награди на вработени	Вкупно
Состојба на 1 јануари 2015	1,307	1,706	3,013
Расход во текот на годината	502	207	709
Исплатени во текот на периодот	-	(218)	(218)
Состојба на 31 декември 2015	<u>1,809</u>	<u>1,695</u>	<u>3,504</u>
Состојба на 1 јануари 2016	1,809	1,695	3,504
Расход во текот на годината	108	158	266
Исплатени во текот на периодот	-	(444)	(444)
Состојба на 31 декември 2016	<u>1,917</u>	<u>1,409</u>	<u>3,326</u>

22. ОБВРСКИ КОН ДОБАВУВАЧИ

	Во илјади денари	
	31 декември 2016	31 декември 2015
Обврски кон добавувачи во земјата	36,551	28,559
Обврски кон добавувачи од странство	24,518	10,093
Обврски кон поврзани субјекти	76,115	93,404
	<u>137,184</u>	<u>132,056</u>

23. ОСТАНАТИ ОБВРСКИ

	Во илјади денари	
	31 декември 2016	31 декември 2015
Обврски за камати по кредити	14,322	4,800
Обврски спрема вработени	5,905	5,371
Обврски за дивиденди кон фондот за ПИОМ	4,612	4,612
Резервации за трошоци за кои нема пристигнато документи	3,811	3,151
Обврски за ДДВ	1,416	284
Обврски за данок на добивка	740	1,634
Останати обврски	495	442
	<u>31,301</u>	<u>20,294</u>

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
31 декември 2016

24. ОБЕЛОДЕНУВАЊА ЗА ПОВРЗАНИ СТРАНИ

Друштвото има трансакции со поврзаните страни кои што се дел од ДС СМИТХ Групацијата, вклучувајќи продажби на готови производи, материјали и полупроизводи, набавки на опрема, примени позајмици и останати трансакции. Друштвото стапува во трансакции со горенаведените поврзани страни врз основа на меѓусебно договорени услови.

Меѓусебните трансакции за годината што завршува на 31 декември 2016 и 2015 година се следни:

	Во илјади денари	
	31 декември 2016	31 декември 2015
Продажби на:		
DS Smith P Marketing NV Гент Белгија	-	662
DS Smith PLC London – Велика Британија	-	413
DS Smith Packaging doo – Крушевац Србија	91,415	16,045
DS Smith Bulgaria SA Pazardzik – Бугарија	23	116,871
	91,438	133,991
Расходи од:		
DS Smith Packaging doo – Крушевац Србија	14,285	2,308
DS Smith Bulgaria SA Pazardzik – Бугарија	106,952	138,128
DS Smith Belisce Doo - Хрватска	101,253	69,580
Duropack Doo Logatec – Словенија	563	7,673
DS Smith Packaging Холандија	2,516	-
DS SMITH GROUP IT	2,480	-
DS SMITH HELLAS	3,513	-
DS Smith Packaging South East GMBH	3,139	5,506
	234,701	223,195
Трошоци за камата:		
DS Smith Packaging South East GMBH	9,545	9,560
	9,545	9,560
Побарувања од:		
DS Smith P Marketing NV Гент Белгија	627	78
DS Smith PLC London – Велика Британија	291	413
DS Smith Packaging doo - Крушевац Србија	19,519	9,163
DS Smith Bulgaria SA Pazardzik Бугарија	8,045	2,987
	28,482	12,641
Оберски кон:		
DS Smith Slovenia	676	113
DS SMITH HELLAS	3,513	-
DS SMITH GROUP IT	2,480	63,250
DS Smith Packaging doo Крушевац Србија	729	-
DS Smith Bulgaria SA Pazardzik Бугарија	231	-
DS Smith Belisce Doo Хрватска	62,967	24,902
DS Smith Packaging South East GMBH	5,519	5,139
	76,115	93,404
Оберски по кредити кон:		
DS Smith Packaging South East GMBH	234,366	234,799
	234,366	234,799
Оберски за камати по кредити кон:		
DS Smith Packaging South East GMBH	14,322	4,800
	14,322	4,800

Вкупните исплати за клучниот раководен кадар на Друштвото изнесуваат 11,210 илјади денари (2015: 12,897 илјади денари).

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
31 декември 2016
25. ФИНАНСИСКИ ИНСТРУМЕНТИ
25.1 Управување со ризикот на капиталот

Друштвото управува со капиталот како би се обезбедило дека ќе биде во состојба да продолжи да работи според принципот на континуитет и во исто време да го максимизира приносот на сопствениците преку оптимизацијата на односот помеѓу обврските и капиталот.

Структурата на капиталот на Друштвото се состои од обврски, кои ги вклучуваат кредитите обелоденети во Белешката 20, пари и парични еквиваленти во белешка 18 и главнина која се состои од уплатен капитал, законски резерви и акумулирана загуба, како што е обелоденето во белешка 19.

25.2 Показател на задолженост

Раководството ја анализира структурата на капиталот на годишна основа. Како дел од оваа анализа, раководството го зема во предвид трошокот на капиталот и ризиците поврзани со секоја одделна класа на капиталот.

Показателот на задолженост на крајот на годината е како што следи:

	31 декември 2016	Во илјади денари 31 декември 2015
Кредити (долгорочни и краткорочни)	234,366	234,799
Пари и парични еквиваленти	<u>(36,872)</u>	<u>(9,880)</u>
Нето долг	197,494	224,919
Вкупна главнина	<u>285,305</u>	<u>268,701</u>
Нето показател на задолженост	<u>0.69</u>	<u>0.84</u>

25.3 Категории на финансиски инструменти

	31 декември 2016	Во илјади денари 31 декември 2015
Финансиски средства		
Побарувања од купувачи	201,696	186,132
Пари и парични еквиваленти	<u>36,872</u>	<u>9,880</u>
	<u>238,568</u>	<u>196,012</u>
Финансиски обврски		
Обврски по кредити	234,366	234,799
Обврски кон добавувачи	137,184	132,056
Обврски за камата по кредити	<u>14,322</u>	<u>4,800</u>
	<u>385,872</u>	<u>371,655</u>

25.4 Цели на управување со финансиските ризици

Финансиските ризици го вклучуваат пазарниот ризик (девизен ризик и каматен ризик), кредитен ризик и ликвидносен ризик. Финансиските ризици се следат на времена основа и се избегнуваат првенствено преку намалувањето на изложеноста на Друштвото на овие ризици. Друштвото не користи специјални финансиски инструменти за да ги избегне овие ризици, бидејќи таквите инструменти не се во широка употреба во Република Македонија.

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
31 декември 2016

25. ФИНАНСИСКИ ИНСТРУМЕНТИ (продолжение)

25.5 Пазарен ризик

Во текот на своето работење Друштвото е изложено првенствено на финансиските ризици од промена на курсот на странските валути и промена на каматните стапки (види подолу). Изложеноста на пазарниот ризик се следи преку анализата на сензитивноста. Немаше промена во изложеноста на Друштвото на пазарните ризици или начинот на кој Друштвото управува или го мери ризикот.

25.6 Управување со девизниот ризик

Друштвото врши трансакции деноминирани во странски валути заради набавка на материјали, стоки и опрема, продажба на своите производи, обезбедување кредити и давање позајмици. Друштвото не користи посебни финансиски инструменти за да ги намали овие ризици, бидејќи таквите инструменти не се применуваат во Република Македонија. Според тоа, Друштвото е изложено на потенцијален ризик од можните флукуации на курсевите на странските валути и нема средства со кои би го намалила истиот.

Сметководствената вредност на монетарните средства и обврски на Друштвото деноминирани во странска валута е како што следува:

	СРЕДСТВА		Во илјади денари ОБВРСКИ	
	31 декември 2016	31 декември 2015	31 декември 2016	31 декември 2015
ЕУР	72,190	35,885	349,321	343,096

25.6.1. Анализа на сензитивноста на странски валути

Друштвото е изложено на еврото. Следната табела детално ја прикажува анализата на сензитивноста на Друштвото на 10% зголемување и намалување на вредноста на денарот во споредба со оваа валута. Анализата на сензитивноста ги вклучува единствено монетарните ставки деноминирани во странски валути на крајот на годината, при што се врши корекција на нивната вредност при промена на курсот на странската валута за 10%. Негативниот износ подолу означува намалување на добивката или останатиот капитал, кој што се јавува во случај доколку денарот ја намали својата вредност во однос на еврото за 10%. За зголемување на вредноста на денарот во однос на еврото за 10%, ефектот врз добивката или останатиот капитал би бил еднаков, но со обратен предзнак.

	Намалување за 10% на ПЕ	
	Во илјади денари 2016	2015
Загуба	(27,713)	(30,721)

Сензитивноста на Друштвото на странска валута не е значително променета во споредба со претходната година.

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
31 декември 2016

25. ФИНАНСИСКИ ИНСТРУМЕНТИ (продолжение)

25.7 Управување со каматниот ризик

Друштвото е изложено на каматниот ризик преку кредитите со променлива каматна стапка. Изложеноста на ризик од каматни стапки ја вклучува веројатноста дека вредноста на кредитите на Друштвото ќе флукутираат поради промените на пазарните каматни стапки. Во отсуство на активен пазар Друштвото не користи финансиски хеџинг инструменти за намалување на изложеноста на влијанието од каматни стапки.

Сметководствената вредност на финансиските средства и финансиските обврски на крајот на годината е како што следува:

	31 декември 2016	Во илјади денари 31 декември 2015
Финансиски средства		
<i>Некаматносни :</i>		
Побарувања од купувачи	201,696	186,132
Пари и парични еквиваленти	36,872	9,880
	<u>238,568</u>	<u>196,012</u>
Финансиски обврски		
<i>Некаматносни :</i>		
Обврски спрема добавувачи	137,184	132,056
Обврски за камата по кредити	14,322	4,800
	<u>151,506</u>	<u>136,856</u>
<i>Променлива каматна стапка:</i>		
Обврски по долгорочни кредити	234,366	234,799
	<u>234,366</u>	<u>234,799</u>
	<u>385,872</u>	<u>371,655</u>

25.7.1 Анализа на сензитивноста на каматни стапки

Анализата на сензитивноста е одредена врз основа на изложеноста на Друштвото на промена на каматните стапки на финансиските инструменти на крајот на периодот за известување. За финансиските инструменти со варијабилни каматни стапки, анализата е изготвена под претпоставка дека износите на крајот на годината биле непроменети во текот на целата година. При приготвувањето на анализата на сензитивноста на промените на каматните стапки, користено е зголемување или намалување на каматните стапки за 2 процентни поени, што претставува разумна процена на раководството за можните промени на каматните стапки.

Доколку каматните стапки би биле повисоки, односно пониски, за 2 процентни поени, а сите други варијабилни непроменети, добивката на Друштвото за годината што завршува на 31 декември 2016 би била поголема, односно помала за 4,687 илјади денари (2015: 4,696 илјади денари). Осетливоста на Друштвото на ризикот од промена на каматните стапки е незначително променета за годината која завршува на 31 декември 2016 година како резултат на постојаното ниво на позајмици.

25.8 Управување со кредитниот ризик

Кредитниот ризик се однесува на ризикот од неисполнување на договорените обврски од страна на деловните партнери, што би резултирало во финансиски загуби за Друштвото. Побарувањата на Друштвото не се обезбедени со било какви меници, гаранции или друг вид на колатерал.

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
31 декември 2016
25. ФИНАНСИСКИ ИНСТРУМЕНТИ (продолжение)
25.8 Управување со кредитниот ризик (продолжение)

Структурата на побарувањата од купувачите на 31 декември 2016 година е како што следи:

	<u>Бруто изложеност</u>	<u>Исправка на вредноста</u>	<u>Во илјади денари Нето изложеност</u>
Недоспеани побарувања	132,741	-	132,741
Доспеани, но неисправени побарувања	68,955	-	68,955
Доспеани и исправени побарувања	<u>21,429</u>	<u>(21,429)</u>	<u>-</u>
	<u>223,125</u>	<u>(21,429)</u>	<u>201,696</u>

Структурата на побарувањата од купувачите на 31 декември 2015 година е како што следи:

	<u>Бруто изложеност</u>	<u>Исправка на вредност</u>	<u>Во илјади денари (ревидирано од друг ревизор) Нето изложеност</u>
Недоспеани побарувања	125,355	-	125,355
Доспеани но неисправени побарувања	60,777	-	60,777
Доспеани и исправени побарувања	<u>17,135</u>	<u>(17,135)</u>	<u>-</u>
	<u>203,267</u>	<u>(17,135)</u>	<u>186,132</u>

Недоспеани побарувања

Недоспеаните побарувања во износ од 132,741 илјади денари (2015: 125,355 илјади денари) во целост се однесуваат на побарувања по основ на продажби во текот на месец декември 2016 година. Овие побарувања достасуваат за наплата 15 дена по датумот на фактурирањето.

Доспеани, но неисправени побарувања

Старосната структура на доспеаните, но неисправени побарувања за годините што завршуваат на 31 декември 2016 и 2015 е како што следи:

	<u>31 декември 2016</u>	<u>Во илјади денари 31 декември 2015</u>
До 30 дена	28,698	27,333
Од 31 до 90 дена	22,225	20,829
Од 91 до 180 дена	11,638	12,615
Од 181 до 360 дена	6,394	-
Над 360 дена	-	-
	<u>68,955</u>	<u>60,777</u>

Просечниот период за наплата на побарувањата од купувачите изнесува 112 дена (2015: 103 дена).

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
31 декември 2016

25. ФИНАНСИСКИ ИНСТРУМЕНТИ

25.9 Ликвидносен ризик

Табели за ликвидносен и каматносен ризик

Следните табели детално ја прикажуваат преостанатата договорна доспеаност на финансиските обврски. Табелите се изготвени врз основа на недисконтираните парични текови на финансиските обврски.

Во илјади денари
31 декември 2016

	Просечна пондер. ефектив. каматна стапка	До	Од 1-	Од 3	Од 1-	Над 5	Вкупно
		1 месец	3 месеци	месеци до 1 година	5 години	години	
Некаматносни	0,00%	137,184	-	-	-	-	137,184
Со променлива каматна стапка	4,00%	781	2,344	240,616			243,741
		<u>137,965</u>	<u>2,344</u>	<u>240,616</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>380,925</u>

Во илјади денари
31 декември 2015

	Просечна пондер. ефектив. каматна стапка	До	Од 1-	Од 3	Од 1-	Над 5	Вкупно
		1 месец	3 месеци	месеци до 1 година	5 години	години	
Некаматносни	0.00%	111,401	17,261	8,194	-	-	136,856
Со променлива каматна стапка	4.05%	-	2,424	91,659	153,003	-	247,086
		<u>111,401</u>	<u>19,685</u>	<u>99,853</u>	<u>153,003</u>	<u>-</u>	<u>383,942</u>

Просечниот период на плаќање на обврските кон добавувачите изнесува 123 дена (2015: 129 дена)

25.10 Објективна вредност на финансиските инструменти

Објективната вредност на финансиските средства и финансиските обврски е одредена на следниот начин:

- Објективната вредност на финансиските средства и финансиските обврски со стандардни услови, со кои се тргува на активните ликвидни пазари, се одредува врз основа на котираните пазарни цени;
- Објективната вредност на останатите финансиски средства и обврски (со исклучок на деривативните инструменти) се одредува во согласност со општо прифатените модели на вреднување кои се базираат на анализа на готовинските текови, со користење на цени од објавените тековни пазарни трансакции и понудени цени од деловните партнери за слични инструменти.

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
31 декември 2016

25. ФИНАНСИСКИ ИНСТРУМЕНТИ (продолжение)

25.10 Објективна вредност на финансиските инструменти (продолжение)

25.10.1 Сметководствена вредност во споредба со објективната вредност

Следната табела ја прикажува сметководствената вредност на финансиските средства и финансиските обврски во однос на нивната објективна вредност на 31 декември 2016 и 2015 година:

	31 декември 2016		Во илјади денари 31 декември 2015	
	Сметковод. вредност	Објективна вредност	Сметковод. вредност	Објективна вредност
Финансиски средства				
Побарувања од купувачи и останати побарувања	201,696	201,696	186,132	186,132
Пари и парични еквиваленти	36,872	36,872	9,880	9,880
	<u>238,568</u>	<u>238,568</u>	<u>196,012</u>	<u>196,012</u>
Финансиски обврски				
Обврски по кредити	234,366	234,366	234,799	234,799
Обврски кон добавувачи	137,184	137,184	132,056	132,056
Обврски за камати по кредити	14,322	14,322	4,800	4,800
	<u>385,872</u>	<u>385,872</u>	<u>371,655</u>	<u>371,655</u>

25.10.2 Претпоставки користени при одредувањето на објективната вредност на финансиските средства и финансиските обврски.

Со оглед на фактот дека не постои доволно пазарно искуство, стабилност и ликвидност за купувањата и продажбите на финансиските средства и обврски, како и со оглед на тоа дека не постојат објавени пазарни информации, за целите на обелоденувањата поврзани со објективната вредност на финансиските средства и обврски, Друштвото ја користеше техниката на анализа на дисконтираните готовински текови. При ваквата техника на вреднување се користат каматните стапки за финансиски инструменти со слични карактеристики, со цел да се добијат релевантни проценки на цените од тековните пазарни трансакции. Земајќи ја предвид краткорочноста на побарувањата од купувачите и обврските спрема добавувачите не постои значајно отстапување на нивната сметководствена вредност во однос на нивната објективна вредност.

26. ДАНОЧЕН РИЗИК

Во Република Македонија тековно во сила се неколку даночни закони кои се воведени од страна на Министерството за финансии на Република Македонија. Овие даноци вклучуваат: данок на додадена вредност, данок на добивка, персонален данок на доход и останати даноци. Освен тоа, регулативите кои се однесуваат на овие даноци не беа на сила подолг период, спротивно на соодветната легислатива во развиените пазарни економии. Дополнително, регулативите кои ја дефинираат имплементацијата на овие закони, често се нејасни или воопшто не постојат. Постојат спротивставени мислења, во однос на правното толкување на регулативата помеѓу различни министерства и државни организации. На тој начин се креираат неизвесности, како и правни конфликти. Даночните биланси, вклучувајќи ги и сите останати полиња на даночна регулатива (како што се увозните царини), можат да бидат предмет на преглед и контрола од неколку соодветни даночни власти, кои можат да проценат значајни казни и пенали.

Толкувањето на даночната легислатива од страна на даночните власти, применета врз трансакциите и активностите на Друштвото, може да не коинцидира со толкувањата на Раководството. Како резултат на тоа, трансакциите можат да бидат оспорени од даночните власти и од Друштвото може да биде побарано да плати дополнителни даноци, пенали и камати кои можат да бидат значајни. Документацијата на Друштвото останува отворена за контрола од страна на даночните и царинските власти, за период од пет години. Ова практично значи дека даночните власти можат да одредат плаќање на дополнителни обврски во период од пет години од настанувањето на даночната обврска. Горенаведените објаснувања создаваат даночни ризици во Република Македонија, кои се суштински позначајни од оние кои се вообичаени во земјите со повеќе развиени даночни системи.

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
31 декември 2016**27. ДЕВИЗНИ КУРСЕВИ**

Официјалните девизни курсеви користени при искажувањето на билансните позиции деноминирани во странска валута, на 31 декември 2016 и 2015 се следните:

	31 декември 2016	31 декември 2015
ЕУР	61.4812	61.5947

ПРИЛОГ 1 – ГОДИШЕН ИЗВЕШТАЈ

ПРИЛОГ 2 - ГОДИШНА СМЕТКА